

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **J. B.**
zastoupený advokátem Mgr. Vojtěchem Jiránkem
sídlem Žižkova 498, 541 01 Trutnov

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2025, č. j. MZP/2025/230/950,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Správa Krkonošského národního parku (dále jen „správa KRNAP“) rozhodnutím ze dne 24. 3. 2025 shledala žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 87 odst. 3 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tohoto přestupku se žalobce dopustil tím, že v rozporu se zákazem stanoveným v § 17 odst. 2 citovaného zákona se dne 6. 9. 2023 v 16:00 hod. pohyboval v klidovém území KRNAP Hřebeny východních Krkonoš, mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody, v lokalitě Studniční hory, na

Lavinovém svahu, v k. ú. Pec pod Sněžkou. Za uvedený přestupek správní orgán uložil žalobci pokutu ve výši 15 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

2. Žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správy KRNAP v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
3. Krajský soud nerozhoduje o tomto případě poprvé. Rozsudkem ze dne 21. 5. 2024, č. j. 51 A 2/2024-49, zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2024 a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Shledal totiž, že v daném rozhodnutí žalovaného (ale ani v jemu předcházejícím prvoinstančním rozhodnutí) nebyl přezkoumatelně odůvodněn závěr o zavinění žalobce. Tedy že žalobce vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům mohl a měl vědět, že se nachází mimo vyhrazenou trasu. Krajský soud dále konstatoval, že pokud žalovaný opětovně dospěje k závěru o spáchání přestupku ze strany žalobce, měl by se v novém rozhodnutí přezkoumatelně vypořádat také s přiměřeností výše pokuty.

II. Argumentace účastníků

4. **Žalobce** v žalobě předně namítl, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Žalobce od počátku poukazuje na to, že se pohyboval po značené cestě. Nikde na trase, kterou se žalobce pohyboval, nebyl vyznačen správními orgány tvrzený zákaz vstupu. V místě, kde se žalobce měl dopustit přestupku, tj. u odbočky na tzv. Vojenskou cestu (která je v terénu značena žlutými turistickými značkami), absentovalo označení dvěma vodorovnými červenými pruhy. Ani v žádném právním předpise není exaktně stanovena hranice klidového území. Žalobce tak nemohl vědět, kde se tato hranice nachází. V této souvislosti žalobce namítl, že se řídil značením, které se jevilo jako platné. Správa KRNAP tak způsobila, že byl uveden v omyl, což mu nelze přičítat k tíži. Žalobce za účelem prokázání těchto tvrzení v průběhu řízení dokládal fotografie a navrhoval provedení místního šetření.
5. Správa KRNAP podle žalobce uvádí nepravdy nebo zamlčuje podstatné skutečnosti s cílem jej potrestat, případně ospravedlnit udělení vyšší pokuty, než se uděluje v obdobných případech. Není pravdou, že by žalobce odmítl předložit osobní doklady, z videozáznamu je patrné, že občanský průkaz u sebe nemá a nemohl jej tedy předložit. Dále je v prvostupňovém rozhodnutí uvedeno, že žalobce odmítl podepsat protokol o zjištění. Správa KRNAP ale opomněla dodat, že žalobce tak učinil proto, že u sebe neměl brýle a nebyl si schopen text protokolu přečíst. V prvoinstančním rozhodnutí se také popisují stížnosti, které žalobce v rámci správního řízení podal. To je v rozporu s § 175 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť podání stížnosti by nemělo být stěžovateli na újmu. Žalobce odmítl, že by připustil, že se nachází mimo cestu. Žalobce pouze potvrdil, že ví, že se nachází v klidovém území národního parku (kde se nachází nejen cesta, po které se pohyboval, ale i jiné, řádně značené cesty).
6. K navrženému doplnění dokazování správa KRNAP uvedla, že z důvodu ochrany přírody není možné opětovně vstupovat do klidového území. Toto tvrzení je dle žalobce nepřezkoumatelné. Pokud by bylo pravdivé, pak by ani stráž přírody nemohla do klidového území vstupovat, natož vjíždět motorovými vozidly. Dále správa KRNAP nevyhověla návrhu na provedení ústního jednání. Tento návrh společně s návrhem na provedení místního šetření odmítla s tím, že žalobce neodůvodnil, proč by měly být

důkazy provedeny. Takovou povinnost však žalobce v řízení o přestupku neměl, správní orgán tak na něj nezákonně přenesl důkazní břemeno. Žalobce navíc z dobrých důvodů nechtěl správě KRNAP sdělovat, z jakých důvodů chce vyslýchat zasahující stráž přírody. Z navrhované trasy místního šetření pak muselo být zřejmé, že žalobce chce tímto důkazem prokázat absenci řádného značení v dané lokalitě.

7. Ve vztahu k fotografiím (pořízeným ve dnech 9. 3. 2024, 15. 5. 2024 a 9. 6. 2024), kterými žalobce prokazoval své tvrzení, že v daném místě absentuje značení o zákazu vstupu, správa KRNAP uvedla, že tato situace nemusela být stejná v den incidentu (tj. 6. 9. 2023). Žalobce však již v den incidentu upozorňoval na to, že se podle značení nachází na cestě, na které je oprávněn se pohybovat. Pokud správa KRNAP měla za to, že vyznačila v terénu cesty a zákazy zákonným způsobem, nic jí nebránilo toto zdokumentovat a příslušné důkazy v řízení provést. V současné době tak je dle žalobce prokázáno, že nejméně od 9. 3. 2024 do 9. 6. 2024 nebyly zákonné požadavky na vyznačení cest a zákazů v daném místě splněny. Nebylo tedy možné zjistit, zda je vstup do daného území možný, či nikoliv. Stejně tak bylo prokázáno, že v den incidentu na místě existovalo značení, které osobám signalizovalo značenou cestu, po které bylo možné jít. Správa KRNAP si tak zřejmě je vědoma toho, že značení bylo v rozporu se zákonnými požadavky, a nechce, aby tato skutečnost vyšla najevo.
8. Žalobce přisvědčil správním orgánům, že pokud někdo spoléhá na starou mapu, vystavuje se nebezpečí, že je neaktuální. Namítl však, že pokud tato mapa koresponduje se značením v terénu, stěží je možné po žalobci požadovat, aby poznal porušení povinností správy se všemi jeho důsledky. Pokud správa KRNAP tvrdí, že značení klidového území bylo vytvořeno v souladu s právními předpisy, pak toto tvrzení není ve spisu podloženo žádnými důkazy. Zároveň správa KRNAP po žalobci požaduje, aby doložil, že tomu tak nebylo, čímž opět přenáší důkazní břemeno na žalobce. Žalobce poukázal také na skutečnost, že mapa, která je přílohou opatření obecné povahy, na které správa KRNAP odkazuje, má mapový podklad natolik nekvalitní a nejednoznačný, že sama správa ve spisu používá mapu ze serveru www.mapy.cz.
9. Správa KRNAP odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 9 Ao 7/2011-489, vyložila jej však „omezeným pohledem“. Opomněla totiž zásadní věc, a to svou zákonnou povinnost vyznačit cesty a trasy v terénu. Správou KRNAP odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2024, č. j. 7 As 161/2024-37, se pak dle žalobce na tento případ nevztahuje. Ve věci posuzované v uvedeném rozsudku totiž nebylo sporu o existence značení.
10. K výši uložené pokuty žalobce namítl, že správa KRNAP se omezila na vágní odůvodnění a ignorovala právní názor krajského soudu. Nevypořádala se s otázkou, proč žalobci opakovaně ukládá vyšší pokutu, než jakou mu stráž přírody chtěla udělit na místě, aniž by zjistila další okolnosti odůvodňující výši trestu. Stejně tak nevyhodnotila skutečnost, že žalobce na místě sbíral odpadky, což je jednoznačně záslužná činnost. Žalobce nesouhlasí s tvrzením správy, že pokutu uložila při respektování zásady předvídatelnosti a že typově podobné případy rozhoduje podobně. Správa toto tvrzení nijak nedoložila, ačkoliv žalobce už v odporu proti příkazu odkazoval na případy opravdu závažných porušení zákona, které byly potrestány nižší pokutou. Žalovaný k tomu uvedl, že je mu známo z praxe, že správa KRNAP zpřísnila ukládání pokut, své tvrzení však také nijak nedoložil.

11. Rovněž tvrzení žalovaného, že před vstupem k místu, kde se odehrál incident, nechybělo značení klidového území, není dle žalobce ničím prokázáno. Také žalovaný přenáší důkazní břemeno na žalobce. Nesprávný je též argument žalovaného, že pokuta byla uložena výrazně při dolní hranici. K možné likvidační povaze pokuty nebylo v řízení vedeno žádné dokazování, jedná se tedy jen o odhad žalovaného. Tvrzení žalovaného, že pokuta musí plnit rovněž výchovnou úlohu i vůči dalším subjektům, ukazuje na nezákonné jednání správy KRNAP, která zveřejňuje i nepravomocné výsledky správních řízení.
12. Žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí správy KRNAP, případně aby upustil od uložení pokuty či ji snížil na částku 1 000 Kč.
13. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě konstatoval, že v řízení bylo nutné prokázat zavinění žalobce, a to alespoň ve formě nevědomé nedbalosti. Toto bylo bezpochyby prokázáno. Správní orgán prvního stupně dokonce dospěl k závěru, že žalobce se přestupku dopustil vědomě nedbale, s čímž žalovaný souhlasí.
14. K žalobcem namítanému žlutému turistickému značení žalovaný uvedl, že platná žlutá turistická trasa v lokalitě vede z Modrého Dolu přes vyhlídku od Modrého Dolu do Obřího Dolu (což muselo být patrné z aktuální turistické mapy i z turistických rozcestníků v lokalitě). Na trase, po které se žalobce pohyboval, ho musely rozcestníky upozornit, kudy platná žlutá turistická trasa vede. Trasa, kterou se žalobce vydal, nebyla rozcestníkem označena jako žlutá turistická cesta. Patrně se tak vydal po cestě Modrým Dolem přes Studniční boudy a dále pokračoval po tzv. zimní cestě, po které dle všeho vstoupil do klidového území. Následně ze zimní cesty odbočil na tzv. vojenskou cestu, kde byl následně nalezen stráží přírody. Žalovaný zdůraznil, že tzv. zimní cesta je trasou vyhrazenou dle opatření obecné povahy č. 8/2020 vydaného správou KRNAP, která je však přístupná pouze sezónně, a to v zimě. Dne 6. 9. 2023 tato cesta s ohledem na absenci souvislé sněhové pokrývky přístupná nebyla.
15. Podle žalovaného si žalobce byl vědom toho, že se nachází v klidovém území. Tuto skutečnost připustil sám žalobce již při konfrontaci se stráží přírody. S ohledem na to nedává námitka neznalosti hranic klidového území smysl. Nebyl tak důvod ani prokazovat správnost vyznačení hranic klidového území v terénu. Žalobce prokazatelně věděl také o tom, že v klidovém území je pohyb osob omezen. Měl se tak zajímat o to, zda cesta, po které se pohybuje, je vyhrazenou trasou. Nemohl se spoléhat na to, že pokud se pohybuje po cestě, kde se nacházejí (historicky) žluté turistické značky, pohybuje se současně po vyhrazené cestě ve smyslu zákona. Absence značené cesty na aktuálních mapách a rozcestnících měla žalobce přimět k pochybnostem o tom, zda se nachází na vyhrazené trase. Žalobce navíc lokalitu zná, je jejím pravidelným návštěvníkem. Místo, kde je nalezena stráž přírody, je pak všeobecně známou lokalitou. I méně zkušená osoba by věděla, že jde o nepřístupné místo.
16. Nedůvodné jsou dle žalovaného také námitky týkající se výše uložené pokuty.
17. **Žalobce** reagoval na vyjádření žalovaného replikou. Konstatoval, že žalovaný učinil součástí svého podání fotografie ze serveru www.mapy.com, čímž dává žalobci za pravdu v tom, že mapové podklady, které používá správa KRNAP, nejsou dostatečně přesné a přehledné. Žalovaný navíc ve svém vyjádření použil fotografie, kterými nebyl proveden důkaz ve správním řízení a nejsou ani součástí správního spisu. Namísto toho, aby žalovaný provedl místní šetření či zdokumentoval stav značení v daném místě, co nejdříve

poté, co žalobce namítl, že značení je špatné, na toto rezignoval a zpětně se snaží obhájit svůj protiprávní postup. Současně žalobce upozornil na to, že tyto rozcestníky nejsou na všech cestách, např. na žlutě značené cestě z Obřího dolu do Modrého dolu, která dříve ve stejné barvě pokračovala dál do místa, kde se stal projednávaný incident. Žalovaný se ani v rámci vyjádření nebyl schopen vypořádat s tím, proč místní šetření neprovedl a proč důkazní břemeno přenáší na žalobce. Žalobce setrval na tom, že při své cestě se řídil podle vyznačené turistické trasy, která byla v terénu. Zároveň nebyl upozorněn vodorovným červeným značením, že se nachází v klidovém území.

III. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního soudního řádu správního. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
19. Žaloba není důvodná.
20. Ze správní spisu soud zjistil, že správa KRNAP dne 7. 9. 2023 obdržela od strážců přírody M. P. a L. Š. podnět k zahájení správního řízení, jeho součástí byl úřední záznam. Z něj vyplynulo, že dne 6. 9. 2023 při výkonu strážní služby v oblasti Luční a Studniční hory před 16:00 hod. spatřili z Modrého sedla z Letní cesty muže ve věku cca 50 let pohybujícího se mimo značenou turistickou cestu v klidovém území v lokalitě Lavinového svahu v Modrém dole. Po sdělení, že se nachází v klidovém území národního parku, mimo značenou turistickou cestu, muž odpověděl, že má starou turistickou mapu a toto místo je značeno jako cesta. Po opětovné výzvě k předložení dokladu totožnosti uvedl, že doklady u sebe nemá. Muž neakceptoval výzvu k setrvání na místě do příjezdu Policie ČR, sbalil si věci a odcházel směrem k památníku Obětem hor. Tam dále odbočil na Letní cestu a pokračoval směrem k Výrovce, kde odbočil směrem na Richtrovy boudy. Mezi Výrovkou a Richtrovými boudami byl muž (žalobce) ztotožněn hlídkou Policie ČR. Nesouhlasil s projednáním přestupku v příkazním řízení, z celého jednání byl pořízen videozáznam.
21. Dne 13. 9. 2023 vydala správa KRNAP příkaz, kterým žalobce uznala vinným z výše uvedeného přestupku, spáchaným z vědomé nedbalosti. Žalobce proti němu v zákonné lhůtě podal odpor. Následně vydala správa KRNAP dne 13. 11. 2023 rozhodnutí o přestupku, které potvrdil žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 2. 2024. Krajský soud posledně uvedené rozhodnutí zrušil výše zmíněným rozsudkem č. j. 51 A 2/2024-49.
22. V dalším řízení žalovaný zrušil rozhodnutí správy KRNAP a věc vrátil k novému projednání.
23. Žalobce ve vyjádření k oznámení o pokračování správního řízení ze dne 14. 8. 2024 navrhl, aby bylo dokazování doplněno a při ústním jednání byly provedeny výslechy členů stráže přírody. V rámci dalšího řízení žalobce navrhl doplnit dokazování o místní šetření v inkriminované lokalitě. Správa KRNAP odmítnutí tohoto návrhu odůvodnila tím, že v návrhu není uvedeno, za jakým účelem by mělo být místní šetření uskutečněno a že mezi stranami není nesporné, kde se žalobce nacházel. Z důvodu ochrany přírody zároveň není možné opětovně vstupovat do klidového území. Proti tomuto postupu žalobce podal stížnost. Dále navrhl doplnit správní spis o fotografie, které zachycují lokalitu Modrý důl,

tzv. zimní cestu, ze kterých má být zřejmé, že cedule o zákazu vstupu, kterou správa KRNAP v daném roce instalovala, již na tomto místě není.

24. Žalobce poté, co nahlédl do správního spisu, opětovně navrhl, aby dokazování bylo doplněno o místní šetření a o výsledky stráže přírody. Posléze správa KRNAP vydala rozhodnutí, kterým znovu uznala žalobce vinným z přestupku, který měl spáchat z nevědomé nedbalosti. Toto rozhodnutí zrušil žalovaný s tím, že existují indicie, které naznačují, že se žalobce dopustil přestupku z vědomé nedbalosti, nikoliv nevědomé. Správa KRNAP také neposoudila nutnost ústního jednání.
25. Správa KRNAP usnesením ze dne 10. 2. 2025 nevyhověla návrhu na provedení ústního jednání. Rozhodnutím ze dne 24. 3. 2025 pak shledala žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 87 odst. 3 písm. n) zákona o ochraně přírody a krajiny, a to z vědomé nedbalosti. Toto rozhodnutí následně potvrdil žalovaný nyní napadeným rozhodnutím.
26. Podle § 17 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny *v klidových územích národního parku je zakázáno pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody, s výjimkou vlastníků a nájemců pozemků při vstupu na jejich pozemky, členů základních složek integrovaného záchranného systému, obecní policie, ozbrojených sil České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky, pracovníků dalších orgánů veřejné moci, pracovníků odborné organizace státní památkové péče, pracovníků veterinární služby, pracovníků správců vodních toků a provozovatelů vodovodů a kanalizací, energetických soustav, ropovodů, produktovodů a veřejných komunikačních sítí při plnění jejich úkolů. Při vyhrazení cesty nebo trasy může orgán ochrany přírody stanovit podmínky týkající se rozsahu, způsobu a času pohybu na této cestě nebo trase.*
27. Podle § 87 odst. 3 písm. n) citovaného zákona *se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že vykonává ve zvláště chráněném území, označeném smluvně chráněném území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti činnost zakázanou nebo vykonává činnost, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu.*
28. Krajský soud má předně za prokázané, že žalobce se v inkriminovanou dobu nacházel v klidovém území národního parku v místě, které leží mimo cestu nebo trasu vyhrazenou orgánem ochrany přírody. Jak vyplývá například z videozáznamů pořízených stráží přírody, žalobce se pohyboval v lokalitě Studniční hora, na Lavinovém svahu, k. ú. Pec pod Sněžkou. Tato lokalita se nachází v klidovém území Hřebeny východních Krkonoš, které bylo stanoveno opatřením obecné povahy žalovaného č. j. MZP/2020/620/902. Správa KRNAP vyhradila cesty a trasy v daném klidovém území opatřením obecné povahy č. 8/2020. Žalobce k tomu namítl, že se nenacházel mimo vyhrazené cesty, neboť se pohyboval po cestě, která byla značena žlutým turistickým značením. Tato cesta však zjevně není trasou vyhrazenou uvedeným opatřením obecné povahy.
29. Jelikož je fyzickým osobám dle § 17 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny zakázáno se v klidových územích národních parků pohybovat mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody, došlo tímto jednáním k naplnění objektivní stránky skutkové podstaty přestupku dle § 87 odst. 3 písm. n) téhož zákona.
30. Mezi účastníky je sporná především otázka, zda byla naplněna také subjektivní stránka přestupku. Žalobce dále uplatnil námitky, kterými zpochybňuje výši uložené pokuty.

Subjektivní stránka přestupku

31. Podle finálního stanoviska správních orgánů žalobce spáchal přestupek z vědomé nedbalosti, tedy věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Uvedený závěr správní orgány učinily především na základě videozáznamů pořízených stráží přírody a zhodnocení výroků samotného žalobce zaznamenaných na těchto videozáznamech nebo v jeho podáních, které učinil vůči správním orgánům. Krajský soud s tímto závěrem souhlasí.
32. Soud přisvědčuje žalovanému, že výroky žalobce svědčí o tom, že o zákazu vstupu do dané lokality musel vědět. Žalobce již v okamžiku, kdy jej stráž přírody konfrontovala s tím, že se nachází v klidovém území, připustil, že si toho je vědom. Argumentoval tím, že se pohybuje podle staré turistické mapy po značené cestě a že je pohyb po této trase v klidovém území možný.
33. Soud souhlasí také s úvahou žalovaného, že žalobce se za této situace měl zajímat o to, zda cesta, po které se pohybuje, je takovou vyhrazenou trasou. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že vyhrazená cesta nemusí být současně turisticky značená (turistické značení provádí soukromý subjekt Klub českých turistů, zatímco cesty pro pohyb osob po klidovém území vyhrazují orgány státní správy). Žalobce tak nemohl bez dalšího spoléhat na to, že pokud se pohybuje po cestě, kde se nacházejí historicky turistické značky, pohybuje se současně po vyhrazené cestě.
34. Právě uvedené platí tím spíše, že platná žlutá turistická trasa vede odlišnou cestou, než se (dle jeho vlastních tvrzení) pohyboval žalobce (žalobce šel z Modrého dolu přes Studniční boudy na Luční boudu, platná turistická trasa však vede z Modrého dolu přes Vyhličku od Modrého dolu do Obřího Dolu).
35. Tato skutečnost musela být žalobci zřejmá z více důvodů. Z některých výroků žalobce je zřejmé, že lokalitu dobře zná, neboť je jejím pravidelným návštěvníkem. Na aktuální turistické mapě cesta, po které se žalobce pohyboval, již značená není. Totéž platí pro moderní aplikace (např. mapy.cz). Na to, že se nepohybuje po platné turistické značce, mohly žalobce upozornit rovněž turistické rozcestníky nacházející se na trase. Podle konstatování správních orgánů nic nesvědčí tomu, že značení na těchto rozcestnících bylo nepřehledné. Soud nicméně podotýká, že toto tvrzení nemůže ověřit, neboť nemá oporu ve správním spise v podobě například fotografií. Soud nemohl vyjít z fotografií, které žalovaný učinil součástí svého vyjádření k žalobě. Tyto fotografie skutečně nejsou součástí správního spisu, jak upozornil žalobce ve své replice. Žalobce však v žalobě tvrzení správních orgánů o přehlednosti turistického značení na rozcestnících nijak nezpochybnil (žalobce namítal pouze nejasnosti ve značení klidového území). Soud zároveň nepovažuje tuto otázku za natolik zásadní pro posouzení věci, aby za účelem jejího vyjasnění nařídil jednání a doplnil dokazování ohledně dané skutečnosti. Výše uvedené důvody samy o sobě stačí pro závěr, že žalobce si musel být vědom toho, že se pohybuje po historické turistické trase.
36. Z obdobných důvodů muselo být žalobci zřejmé, že se nepohybuje po vyhrazené trase. Opět je třeba zdůraznit, že žalobce lokalitu velmi dobře zná. Místo, kde jej zastihla stráž přírody, je navíc všeobecně známé, i méně zkušená osoba by věděla, že jde o nepřístupné místo. Nemohl tak jednat na základě mylného dojmu o povolenosti trasy, popř. že by se v rámci lokality ztratil. Skutečnost, že se nejednalo o vyhrazenou trasu, vyplývá také z opatření obecné povahy č. 8/2020, kterým správa KRNAP vyhradila cesty a trasy

v daném klidovém území. Přílohou daného opatření obecné povahy je i grafické znázornění vyhrazených tras. Určité nedostatky v kvalitě mapového podkladu tohoto opatření obecné povahy, na které poukazuje žalobce, nemohou mít vliv na posouzení otázky, zda byla naplněna subjektivní stránka přestupku.

37. Žalobce se mohl před tím, než vyrazil na túru, seznámit také s aktuální turistickou mapou, případně s některou z bezplatných aplikací. Soud souhlasí se správními orgány, že žalobce nemohl spoléhat na mnoho let starou turistickou mapu. Pokud tak činil, vystavoval se riziku, že se bude pohybovat po cestách, které již nejsou pro pohyb osob určeny.
38. Některé výroky žalobce navíc svědčí dokonce o tom, že si musel být vědom skutečnosti, že pohyb na Lavinovém svahu po tzv. vojenské cestě je zakázán, neboť se při pohybu v této oblasti vědomě snažil skrýt své jednání před zraky ostatních návštěvníků hor (a před stráží přírody).
39. Například v záznamu pořízeném M. P. v čase od 16:13:10 žalobce uvedl: *„Když jdu tady nahoře, vylezu nahoru do sedla, tak koukám, aby mě nikdo neviděl, že vocaď jdu“*. Nebo v záznamu pořízeném D. P. v čase od 17:21:05: *„Fakt vylezu nahoru k tomu bunkru, tak si hlídám, jestli u kaple nikdo nejde, a přeběhnu těch 200 metrů, aby fakt mě tam nikdo neviděl“*. Dále v čase od 16:12:15 žalobce uvedl: *„Já respektuju to, že vy to tady máte, že vy to tady máte mít pod palcem, ale taky respektujte i to, že prostě někdo chce jít bez těch turistů, a chová se v tý přírodě tak, jak se chová, chodím tady 30 let pánové.“*
40. Soud konstatuje, že pokud by měl žalobce za to, že se v daném místě může nacházet, neměl by důvod skrývat se před ostatními návštěvníky. Zároveň je patrné, že žalobce si byl vědom existence určitých pravidel pro regulaci vstupu do klidového území národního parku. Současně naznačoval, že zvolil trasu, na které jej zastihla stráž přírody, neboť preferuje pohyb v přírodě bez turistů. To skutečně svědčí o úmyslu žalobce porušit pravidla pro pohyb osob v klidovém území. Pokud by se totiž domníval, že jde po vyhrazené trase, nemohl by očekávat, že se na této cestě nebudou pohybovat další osoby.
41. V každém případě má soud za prokázané, že žalobce spáchal přestupek přinejmenším z vědomé nedbalosti (jak uzavřely i správní orgány).
42. Soud zároveň souhlasí se správními orgány, že žalobcem navržené důkazy nebylo nutné provádět. Žalobce se domáhal provedení místního šetření a výslechu osob, které v den posuzovaného incidentu vykonávaly funkci stráže přírody. Těmito důkazy žalobce hodlal prokázat své tvrzení o nejasnosti značení klidového území v dané lokalitě. Žalobce však prokazatelně věděl o tom, že se nachází v klidovém území (viz výše). Již jen z tohoto důvodu bylo nadbytečné provádět podrobnější dokazování k otázce, zda hranice klidového území byla v terénu řádně vyznačena. Další důvody, které správní orgány v této souvislosti uvedly, jsou spíše podpůrné. Nelze tedy dovozovat, že by správní orgány na žalobce nepřipustně přenášely důkazní břemeno apod.
43. K žalobcem předloženým fotografiím se správní orgány vyjádřily (viz str. 11 rozhodnutí správy KRNAP a str. 8 napadeného rozhodnutí žalovaného). Krajský soud se s jejich hodnocením těchto fotografií ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.
44. Nedůvodná je také námitka, že správa KRNAP uvádí nepravdy nebo zamlčuje podstatné skutečnosti s cílem potrestat žalobce. Nic takového soud z předloženého spisu nezjistil. Naopak je to žalobce, kdo vytrhuje tvrzení správy z kontextu a prezentuje je zavádějícím způsobem. Poukázal například na popis stížností, které podal v rámci správního řízení,

uvedený v rozhodnutí správy KRNAP. A namítl, že správa tím porušila § 175 odst. 2 správního řádu, neboť podání stížnosti by nemělo být stěžovateli na újmu. Správa KRNAP však zmínila podané stížnosti pouze v narativní části svého rozhodnutí, nijak je žalobci nepřičítala k tíži.

45. K polemice žalobce s odkazy správy KRNAP na judikaturu Nejvyššího správního soudu krajský soud uvádí následující. Na usnesení č. j. 9 Ao 7/2011-489 správa KRNAP odkázala na podporu závěru, že opatření obecné povahy se nabytím účinnosti stává závazným pro všechny jeho adresáty. Tento obecný závěr bezpochyby platí i v nyní posuzované věci. Žalobce nijak nezpochybnil skutečnost, že aplikovaná opatření obecné povahy řádně nabyla účinnosti. V tom případě platí, že jejich obsah byl závazný i pro žalobce. Skutečnost, zda byla hranice klidového území řádně vyznačena v terénu, na tom nemůže nic změnit. Pochybnosti o řádnosti vyznačení této hranice v terénu by mohla být případně relevantní pro posouzení zavinění žalobce. Jak ale soud konstatoval výše, v nynější věci je podstatné, že žalobce prokazatelně věděl, že se nachází v klidovém území. A bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že se v jeho rámci pohybuje po vyhrazené trase odpovídající historickému turistickému značení.
46. Pokud jde o odkaz správy KRNAP na bod 30 rozsudku č. j. 7 As 161/2024-37, krajský soud dává za pravdu žalobci, že jde o nepřipadný odkaz. Nejvyšší správní soud zde konstatoval, že v jím posuzovaném případě byly hranice klidového území řádně vyznačeny pruhovým značením. O tom svědčil například i důkaz provedený krajským soudem, což stěžovatelka nikdy relevantně nezpochybnila. V nyní posuzované věci je situace skutkově mírně odlišná. Soud nicméně opakuje, že podstatné je to, že žalobce se si prokazatelně byl vědom své přítomnosti a pohybu v klidovém území.

Výše uložené pokuty

47. Správa KRNAP uložila žalobci pokutu ve výši 15 000 Kč, a to na základě § 87 odst. 4 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle tohoto ustanovení lze za přestupky fyzických osob podle § 87 odst. 3 téhož zákona uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.
48. Výši pokuty správa KRNAP odůvodnila tím, že přestupek vstupu do klidového území národního parku mimo cestu nebo trasu vyhrazenou orgánem ochrany přírody je velice závažný. Klidová území jsou totiž nejcennější částí národního parku a jsou citlivé na pohyb osob. Nebyla sice zjištěna prokazatelná újma způsobená jednáním žalobce, avšak u přestupků na úseku ochrany přírody a krajiny není předpokladem odpovědnosti vznik škody, stačí pouhá skutečnost, že došlo k protiprávnímu jednání. Formu zavinění správní orgán označil za přítěžující okolnost. Vzhledem ke zjištěným okolnostem a k výši horní hranice zákonné sazby za tento přestupek považoval správní orgán uloženou pokutu za přiměřenou.
49. Žalovaný částečně korigoval a doplnil závěry správy KRNAP. Konstatoval, že druh a míra zavinění je skutečností charakterizující povahu a závažnost přestupku, nikoli přítěžující okolností. Dále uvedl, že Hřebeny východních Krkonoš jsou mimořádně hodnotným klidovým územím a významným centrem biodiverzity především horských druhů organismů. Vyznačují se přítomností citlivých ekosystémů (zejména jedinečného biomu arкто-alpínské tundry) a jejich složek, kterými jsou vybraní živočichové (tetřívky obecný, rys ostrovid). Lokalita je výjimečná v rámci území národního parku, ale i v evropském a světovém měřítku. Ochrana klidového území spočívá v nutnosti zamezit pohybu osob

mimo vyhrazené cesty. Žalobce tak svým vstupem do zakázané oblasti a pohybem v ní svým dílem přispěl k degradaci hodnot klidového území; nikoliv však významně (pohyboval se pěšky atd.), což žalovaný hodnotil jako okolnost, která závažnost jeho přestupku do určité míry snižuje. Na druhou stranu, zavinění vědomou nedbalostí závažnost přestupku mírně zvyšuje (oproti původně konstatované nevědomé nedbalosti). Žalovaný neshledal žádnou polehčující ani přitěžující okolnost.

50. Stanovená výše pokuty dle žalovaného zohledňuje veškeré známé okolnosti jednání, včetně skutečnosti, že se žalobce dosud žádného přestupku nedopustil. Přestupkové jednání nebylo bagatelní, pokuta přitom byla uložena výrazně při dolní hranici zákonného rozmezí. Pokuta není pro žalobce likvidační, zároveň naplňuje nejen výchovou, ale i restriktivní funkci, tj. měla by žalobce odradit od opakování protiprávní činnosti. V této souvislosti žalovaný poukázal na skutečnost, že sám žalobce avizoval, že hodlá do dané lokality chodit i nadále. Pokuta nemůže být zanedbatelná také proto, aby odradila další osoby od neoprávněných vstupů do klidových území Krkonoš. Žalovaný dále konstatoval, že je mu z jeho správní činnosti známo, že v posledních několika letech správa KRNPAP zpřísnila praxi při udělování pokut. Zpřísnění vyplynulo zejména z nutnosti účinně postihovat některé typy nežádoucích přestupkových jednání, v jejichž důsledku dochází k poškozování přírodních hodnot národního parku. Žalovaný je obeznámen s případy pokut fyzickým osobám ve výši desítek tisíc, a to i při vstupu do klidového území bez využití motorového vozidla.
51. K žalobcem uplatněným žalobním námitkám týkajícím se výše uložené pokuty krajský soud úvodem podotýká, že je nutné rozlišit mezi *přezkumem zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí* a zvážením možné *moderace trestu* ze strany soudu. Nejprve je přitom nutné posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu, teprve poté (tedy pokud shledá, že není důvod zrušit napadené rozhodnutí pro nezákonnost) se soud může zabývat otázkou moderace trestu.
52. Pokud jde o *přezkum zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí*, pak je třeba zdůraznit, že správní orgán má při ukládání trestu za přestupek jistý prostor pro správní uvážení. Pojem správního uvážení je v ustálené judikatuře v obecné rovině definován tak, že jde o případy, kde zákon poskytuje správnímu orgánu ve stanovených hranicích určitý volný prostor k rozhodnutí. V takových případech zákonodárce jednoznačně nespojuje s existencí určitého skutkového stavu jediný právní následek, ale dává správnímu orgánu možnost zvolit po zvážení daných okolností jedno z více řešení předvídaných právní normou (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, bod 14, č. 3073/2014 Sb. NSS).
53. Soudní přezkum podle § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. se přitom omezuje na to, zda správní orgán uvážení nezneužil či zda nepřekročil jeho zákonem stanovené meze. Soud nesmí nahrazovat odbornou kompetenci správního orgánu ani jeho správní uvážení svým uvážením, ale má za úkol v mezích žalobních námitek posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné závěry než správní orgán. Soud tedy při přezkoumávání zákonnosti správního rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta, nehodnotí spravedlivost či přiměřenost pokuty, nýbrž v souladu s pravidly přezkumu správního uvážení zkoumá pouze to, zda byly splněny podmínky pro její

uložení, zda správní orgán srozumitelně odůvodnil její výši zvolenou ze zákonného rozmezí a zda celkově dbal mezi správního uvážení stanovených mu zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004-87).

54. Prostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce podle § 78 odst. 1 s. ř. s. by tedy byl dán pouze tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, nebo uložená pokuta by byla likvidační (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, č. 2671/2012 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS).
55. Krajský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné z uvedených důvodů. Odůvodnění výše uložené pokuty (po doplnění a částečné korekci závěrů správy KRNAP ze strany žalovaného) nemá soud co vytknout. Správní orgány dostatečně hodnotily kritéria pro určení druhu správního trestu a jeho výměry stanovená v § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Jejich hodnocení bylo logické a v mezích správního uvážení stanoveného zákonem. Soud přisvědčuje správním orgánům, že jednání žalobce nebylo bagatelní. Důsledné zajištění ochrany klidového území Hřebený východních Krkonoš vyžaduje, aby osoby, které se zde pohybují mimo vyhrazené cesty, byly za své protiprávní jednání sankcionovány citelným způsobem. Vzhledem ke všem okolnostem případu se uložení pokuty ve výši 15 % z maximální možné sankce (tedy ve výši, která je skutečně spíše při dolní hranici zákonné sazby) nejvíce soudu jako nepřiměřené.
56. Správní orgány zároveň dostaly požadavkům vysloveným v bodě 43 rozsudku krajského soudu č. j. 51 A 2/2024-49. Zabývaly se také (být stručně) otázkou, jaká je správní praxe v jiných obdobných případech. Žalobce k tomu namítl, že nesouhlasí s tvrzením správy KRNAP, podle něž byla pokuta uložena při respektování zásady předvídatelnosti. Soud k uvedené námitce odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut (kritérium pro ukládání trestu). Slouží jako vodítko bránící neodůvodněným excesům při správním trestání a před libovůlí při stanovení výše pokuty, nejde o překážku pro jakékoli změny a rozdíly při stanovování výše pokut v jednotlivých případech. Praxe ukládání pokut se také vyvíjí v čase a nelze jednoduše srovnávat výši jednotlivých pokut v rozhodnutích vydaných s odstupem let (viz rozsudky ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS, ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119, ze dne 30. 10. 2014, č. j. 10 As 155/2014-33, ze dne 15. 7. 2016, č. j. 9 As 60/2016-156, či ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 As 261/2024-64).
57. Žalovaný tak postupoval v souladu s právě citovanou judikaturou, pokud k dané otázce konstatoval, že správa KRNAP v posledních několika letech zpřísnila ukládání pokut a že pokuta uložena žalobci nevybočuje z této aktuální praxe. Není ani vadou řízení způsobující nutně nezákonnost napadeného rozhodnutí, pokud žalovaný toto své tvrzení nijak nedoložil. Žalobce přitom v žalobě konkrétně netvrdí, z jakých důvodů považuje uvedené tvrzení za nepravdivé. Nepoukazuje například na jiné rozhodnutí správy KRNAP z nedávné doby, které by svědčilo o tom, že mu byla uložena pokuta v excesivní výši. Krajský soud v této souvislosti zdůrazňuje, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční

zásadou. Není úkolem soudu domýšlet za žalobce jeho námitky. Námitka porušení zásady předvídatelnosti při ukládání sankce je tedy nedůvodná.

58. Důvodem nezákonnosti žalobci uložené pokuty nemůže být ani skutečnost, že stráž přírody mu na místě chtěla udělit nižší pokutu. Ve správním řízení může být uložena přísnější pokuta, než jaká měla být udělena příkazem na místě. Skutečnost, že žalobce na místě sbíral odpadky, sama o sobě také nemůže změnit celkové hodnocení jednání žalobce.
59. Pokud jde o možnou likvidační povahu pokuty, krajský soud má za to, že s přihlédnutím k současným cenovým a výdělkovým poměrům nelze částku 15 000 Kč pokládat obecně za likvidační. Pokud je tomu v případě žalobce jinak, bylo na něm, aby případně svoje výdělkové a majetkové poměry blíže specifikoval a doložil. Nic takového ale ani ve správním, ani v soudním řízení neučinil.
60. Konstatování správních orgánů o výchovné úloze pokuty nelze směšovat s případným nezákonným zveřejňováním nepravomocných výsledků správních řízení. Navíc nic takového ze správního spisu nevyplývá a ani žalobce toto své tvrzení nedoložil.
61. Nedůvodná je také námitka, že správa KRNP uvádí nepravdy nebo zamlčuje podstatné skutečnosti s cílem ospravedlnit udělení vyšší pokuty žalobci. Nic nesvědčí tomu, že by žalobcem v této souvislosti zmiňované skutečnosti (například konstatování správy v popisu přestupku, že žalobce odmítl předložit osobní doklady) hrály roli při stanovení výše pokuty.
62. Žalobce v žalobě dále navrhl, aby soud snížil uloženou pokutu, případně upustil od jejího uložení. Soud se proto zabýval také otázkou možné moderace sankce. V případě, že správní orgán zákonné meze správního uvážení nepřekročil a výši pokuty řádně zdůvodnil, je totiž soud v mezích žalobních námitek oprávněn *moderovat trest* podle § 78 odst. 2 s. ř. s.
63. Soudní řád správní tedy umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti v rámci posuzování individualizace trestu, tj. v situaci, kdy je podle § 78 odst. 2 s. ř. s. nadán pravomocí nahradit správní uvážení a moderovat uloženou sankci. Pro zásah do správního uvážení soudem však nepostačí běžná nepřiměřenost, ale je nutné, aby dosáhla kvalitativně vyšší míry, tj. aby se jednalo o zjevnou nepřiměřenost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, bod 26). Smyslem a účelem moderace totiž není hledání „ideální“ výše sankce soudem namísto správního orgánu. Úkolem soudu zde je korigovat správní orgán v případech, kdy by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, č. 2672/2012 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, bod 25, č. 3528/2017 Sb. NSS).
64. Krajský soud neshledal důvody pro moderaci trestu. Soud opakuje, že vzhledem k použité právní kvalifikaci přestupku mohly správní orgány uložit žalobci pokutu až do výše 100 000 Kč. Uložením pokuty ve výši 15 000 Kč se dle názoru soudu správní orgány nedopustily žádného excesu. Jedná se o pokutu uloženou spíše při spodní hranici zákonné sazby, žalobce by tak musel soudu předestřít skutečně mimořádně silné argumenty svědčící o tom, že taková pokuta je s ohledem na okolnosti věci zjevně nepřiměřená. Soud připomíná, že běžná nepřiměřenost nestačí – pro moderaci je vyžadováno, aby pokuta zjevně neodpovídala obecné představě o přiměřeně spravedlivé sankci. O takový případ se

však v nyní posuzované věci nejedná. Žalobce ostatně ani neuvedl žádné argumenty podporující takový závěr. Pouze bez dalšího navrhl, aby soud moderoval trest.

IV. Závěr a náklady řízení

65. Soud neshledal žalobu důvodnou a nad její rámec nezjistil žádnou vadu, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto výrokem I. žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
66. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a tak nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. října 2025

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce